

علی محمدی / ایران

مسیر دولت برای تحقق جمهوریت

مریم طیبی نظری
دانشجوی دکتری فلسفه

عدالت و جمهوریت علاوه بر انگیزه و تصمیم که خوشبختانه دولت سیزدهم نشان داده، این انگیزه و تصمیم را دارد، ساختار مربوطه نیز نیاز است؛ ساختاری که متأسفانه در این سال ها و با روی کار آمدن دولت های لیبرال درصد قابل توجهی از آن آسیب دیده یا اساساً ساختار لازمه شکل نگرفته است. در گزارش پیش رو به قسمت جمهوریت گفتمان دولت سیزدهم و به نقش یکی از ساختارهای اصلی در تحقق آن می پردازیم.

جمهوریت و نقش سندیکاها در آن

ظهور و بروز جمهوریت فقط رأی دادن مردم نیست بلکه باید در تمامی مسائل و لایه های زندگی شهروندان جاری باشد. مردم باید در عین داشتن حق انتخاب از حق اعتراض هم برخوردار باشند، اما اساساً صورتبندی این مسأله در لایه های مختلف متفاوت است؛ در حق انتخاب فرد خودش به پای صندوق رأی می آید اما در حق اعتراض ساز و کاری اندیشیده نشده است.

یکی از اصلی ترین چالش ها و شبهاتی که از سوی برخی گروه ها و جریان ها در خصوص دولت سیزدهم مطرح می شود، نداشتن یک گفتمان و یک دال مرکزی نظری - به اصطلاح اهل علوم اجتماعی - است که دولت سیزدهم، کنش و مدیریت خود را ذیل آن تعریف کند. این مسأله طبیعتاً و عمدتاً از ناحیه لایه های نخبگانی این گروه ها و جریان ها بیان می شود؛ طیف هایی که قبل از آنکه نگاه عملی و میدانی به عملکرد دولت داشته باشند و هویت دولت را براساس برونداد فعالیت هایش تحلیل کنند، به دنبال چهارچوب بنیادینی هستند که دولت براساس آن کنش خود را صورتبندی، تنظیم و عملیاتی می کند. اساساً وجود گفتمان علاوه بر ساختارمند کردن کنش های دولت، باعث ارزیابی منصفانه نقادان و تبیین راهبردهای صحیح برای تعیین مسیر آینده آن است.

متشکل از سلاقی سیاسی متفاوت و کنشگری های مختلف بوده اند، اما شاید بتوان به همین تنوع موجود در کابینه به عنوان یک گفتمان نگاه کرد. همان طور که بعدتر به طور رسمی گفتمان دولت سیزدهم عدالت و جمهوریت اعلام گردید؛ گفتمانی که از اول انقلاب جزو آرمان های اصلی به حساب می آمده و مورد تأکید بوده؛ اما در عرصه عمل تا نقطه مطلوب فاصله زیادی دارد. واقع امر کار برای دولت سیزدهم با این گفتمان، کار سختی است چرا که برای تحقق

منظور از گفتمان، همان طور که اشاره شد، مجموع چهارچوب های نظری ای است که در یک نسبت منطقی، یک منظومه جامع را تشکیل می دهند. منطقاً پرسشی که در اینجا پیش می آید این است که دولت بر اساس کدام منظومه فکری عمل می کند؟ با روی کار آمدن دولت سیزدهم و چینش کابینه، اولین مسأله ای که به ذهن مردم خصوصاً قشر نخبگانی رسید، نبودن و نداشتن منظومه فکری یا همان گفتمان است؛ چراکه مجموعه دولتمردان انتخاب شده

ویژه نامه
سالگرد سیزدهمین دوره
انتخابات ریاست جمهوری
خرداد ۱۴۰۱

۱۲

ایران